

Protokoll 7/2021

fört vid Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030s
sammanträde tisdagen den 26 oktober 2021 kl. 16:00-17:30,
Hantverkargatan 3D, Kristallen

Ledamöter	Gustav Fridolin (MP) Ordförande Farida Al-Abani (FI) Johan Kuylenstierna (OPOL) Azuka Nnamaka (OPOL) Anders Tranberg (OPOL)
Övriga närvarande	Björn Hugosson Tjänsteman Heidi Englund Tjänsteman Lina Ploug Tjänsteman Anna Hadenius Tjänsteman Maria Azzopardi Tjänsteman
Justerare	Gustav Fridolin, Farida Al-Abani
Datum för justering	2021-11-03
Paragraf	§§1-4
Sekreterare	Hans Altsjö

§ 1

Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet

Ordföranden Gustav Fridolin (MP) och Farida Al-Abani (Fi) utses att justera protokollet. Protokollet justeras onsdagen den 3 november 2021.

§ 2**Uppföljning av Miljöprogram 2020-2023**

Diskussion

Föredragande: Stadsledningskontoret

Björn Hugosson, stadsledningskontoret, föredrar om uppföljning av Miljöprogram 2020-2023.

Diskussion och frågor i rådet.

Rådets yttrande

Under rådets behandling ställdes frågor om målen skulle kunna sättas högre för att driva organisationen att minska miljöpåverkan ytterligare, i vilken mån pandemin påverkat delar av uppföljningen och hur det i så fall korresponderar med programmets inriktning att kunna kombinera minskad miljöpåverkan med ökad tillväxt samt diskuterades mått för stadens arbete med klimatanpassning och hur detta måste kopplas till såväl de reguljära investeringarna samt arbetet med biologisk mångfald.

Rådet sammanfattade sig i några slutsatser:

- Programmet behöver mått som på ett bättre sätt mäter Stockholm och stockholmarnas påverkan på utsläpp som genereras utanför Stockholms geografiska gränser.
- Tydligare mått på stadsdelsnivå möjliggör fördjupade analyser av socioekonomins påverkan på miljömålen.
- Det kan finnas behov av mer komplexa mål för biologisk mångfald. I ett sådant arbete bör följas upp vilka olika mål som staden använt sig av under de senaste årtiondena.
- Staden behöver närmare analysera vilka förutsättningar staden har att påverka där andra har den formella rådigheten, t ex när det gäller ny infrastruktur.

Särskilt yttrande

Gertrud Åström (OPOL) har inkommit med ett särskilt yttrande:

Tyvärr blev jag sjuk och kunde inte vara med i rådets sammanträde och vill därför lämna några synpunkter. Synpunkterna är inte helomfattande. Miljöprogrammet är mycket intressant med hög ambition och pekar på viktiga åtgärder. Jag noterar också att programmet tydligt skriver att åtgärder ska analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv och hyser en förhoppning om att rådets tidigare synpunkter har bidragit till detta.

Mina synpunkter här handlar om betydelsen av att planera, samla fakta och underlag, liksom att bygga nya system för genomförande utifrån ett systematiskt jämställdhetsperspektiv och inte begränsa sig till givna sociala (och viktiga) aspekter utan se dem i ett helhetsperspektiv.

Handlingsplanen från Peking 1995, strategiskt mål K

Jag vill lyfta ett annat program som inspiration och referens som handlar just om jämställdhet och miljö och klimat. I den handlingsplan som togs fram vid FN:s fjärde kvinnokonferens i Peking 1995, Platform for Action, finns ett särskilt strategiskt område kring miljö, K. Kvinnor och miljön. De flesta av riskerna som diskuteras idag, liksom bristerna i staters och i lokala myndigheters modeller för att hitta åtgärder för en hållbar utveckling som integrerar jämställdhet mellan könen och rättvisa mellan generationer, var kända då. I sju artiklar redogörs för effekter av rådande brister. Det konstateras att i både städer och på landsbygden får miljöförstöringen till följd försämring av hälsan, i välfärden, i förmågan att försörja sig och av livskvaliteten, speciellt för flickor och kvinnor i alla åldrar. De sju artiklarna landade i tre strategiska mål:

K.1, Engagera kvinnor aktivt i beslutsfattande på alla nivåer om miljöfrågor.

Målet konkretiseras i sju åtgärder som ska vidtas vilka berörde hemmet, arbetsplatser och samhället i stort med referens till att hänsyn ska tas till försiktighetsprincipen. Vidare krävdes åtgärder för att främja kvinnors lokala deltagande, att främja innovationer och integrering av ett jämställdhetsperspektiv när projekt utformas, antas och finansieras.

K.2 Integrera kvinnors behov, intressen och åsikter i politiken och programmen för hållbar utveckling.

Målet konkretiseras i 15 åtgärder, däribland att ta fram kunskap om i vilken utsträckning kvinnor är särskilt utsatta för miljöaspekter och ekologiska risker. Människovänliga bostäder och att uppmuntra konsumenter att använda sin köpkraft för att främja produktion och investeringar som inte skadar miljön är två ytterligare åtgärder som föreslås.

K.3 Stärka eller skapa mekanismer på nationell, regional och internationell nivå för att utvärdera inverkan på kvinnor av politiken för utveckling och förvaltning av miljön.

Bland de nio åtgärder som föresås kan nämnas att genomföra miljöbetingade, ekonomiska, kulturella och sociala analyser som beaktar skiljaktigheter mellan kvinnor och män.

Överensstämmelser mellan Handlingsplanen och Miljöprogrammet

Stockholms stads Miljöprogram 2020-2023 lyfter utvecklandet av nya arbetssätt för att möta miljöutmaningarna och samverka med andra aktörer för att genomföra programmet, liksom upphandling och innovationer. Dessa ambitioner stämmer väl överens med strategiskt mål K i Handlingsplanen från Peking.

Ekonomiska aspekter i hållbart miljöarbete utifrån ett kvinnoperspektiv

Hur ska upphandling eller affärsmodeller se ut som främjar denna övergripande inriktning och som i sig är en förutsättning för att helheten ska lyckas. Som jag tidigare påtalat är de ekonomiska resonemangen generellt de svagaste i de program som Agenda 2030-rådet haft möjlighet att yttra oss om.

Näringslivet lyfts i programmet som avgörande för att nå målen och är ofta idag före politiska yttringar. Det som efterfrågas där är plattformar och prissättningar som styr valet av befintliga alternativ.

Förhållandet mellan jämställdhet och tillväxt är ur synvinkeln människor i arbete mycket enkelt. Om kvinnor var i betalt arbete i samma utsträckning som män skulle BNP öka med 15-20 %. Ingen annan förändring skulle på kort sikt kunna innebära en lika stor förändring. Att det är möjligt vet vi då kvinnors arbetskraftsdeltagande, relativa arbetskraftstal 20-64 år, mellan mitten av 1970-talet till 1980-talets slut ökade från cirka 60 procent till närmare 90 procent. Förändringar av kvinnors tillgång till köpkraft, incitament till innovationer och företagande och livsval är också potentiellt samhällsomvandlande. Men då handlar det inte om tillväxt utan om hållbar utveckling. Detta är ett område som ännu inte diskuteras inom ramen för hållbarhetsarbetet och samhällets omställning. Satsningar på innovationer, som ju är mycket omfattande, har hittills inte förmått fånga och utveckla denna potential. Fördelning av medel inom näringslivssatsningar av olika slag kännetecknas av stor skillnad mellan kvinnor och män.

Stockholm stads ambition att ligga främst skulle onekligen få stöd av en satsning på ekonomiska incitamentsstrukturer för att främja innovation ur ett tydligt kvinnoperspektiv. Kvinnoperspektiv och jämställdhetsperspektiv är inte samma sak. Potentialen att utveckla strukturella förändringar som gynnar jämställdhet är mycket stor i ett kvinnoperspektiv.

Den 28 oktober presenterade EIGE, European Institute for Gender Equality, de nya siffrorna för Gender Equality Index. Indexet går från 1-100 och omfattar medlemsstaterna i EU. Siffrorna kommer från Eurostat, OECD m fl statistikällor av hög trovärdighet och samma för alla länder. Sverige ligger etta. Indexet har 6

mätområden: arbete, pengar, kunskap, tid, hälsa och makt. Att göra ett Gender Equality Index för Stockholms stad skulle vara ett sätt att skaffa sig den breda insikten om vad och hur ekonomiska fördelningar och incitament får genomslag och kunna kopplas till miljöarbetet.

§ 3**Remiss av Handlingsplan för hållbar plastanvändning
2022-2026**

Diskussion och yttrande

Föredragande: Miljödirektören

Anna Hadenius, miljödirektör och Maria Azzopardi, projektledare Kemikaliecentrum, föredrar om Handlingsplan för hållbar plastanvändning.

Diskussion och frågor i rådet.

Rådets yttrande

Rådet konstaterar att handlingsplanen fyller ett viktigt behov, och är resultatet av ett gediget arbete.

Rådet vill särskilt understryka vikten av det som framkommer i handlingsplanen om att staden ska använda sig av sin stora möjlighet att påverka marknaden. Staden är inte bara en kund som behöver anpassa sig till marknaden, utan kan genom sin storlek påverka utbudet på marknaden.

Rådet vill särskilt lyfta problematiken med den ökande e-handeln och dess betydelse för ökad plastproblematik i flera olika delar. Detta är en frågeställning som staden särskilt bör ha med sig i den kommande dialogen med medborgarna utifrån handlingsplanen.

Rådet framhåller slutligen hur staden bör använda sig av de olika forum och verktyg staden har för samverkan och kontroll av andra aktörer såsom näringsliv och privata bostadsvårdar när handlingsplanen ska förverkligas.

§ 4

Övriga frågor

Ordföranden presenterar förslag på datum för rådets sammanträden våren 2022.

Mötesdatum våren 2022

Torsdag 17 februari kl. 16:00-17:30

Tisdag 29 mars kl. 16:00-17:30

Tisdag 24 maj kl. 16:00-17:30

Rådet beslutar om datumen.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
PER GUSTAV,FRIDOLIN	2021-11-03
FARIDA MASSAOUD,AL-ABANI	2021-11-03